
Omschrijving	Internetconsultatieverslag Wijziging van de Wet kinderopvang in verband met een structurele regeling voor meertalige dagopvang		
Startdatum consultatie	10-01-2023	Einddatum consultatie	31-01-2023
Opbrengst	79 reacties, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> - 45 unieke reacties - 33 dezelfde reacties vanuit één kinderopvangorganisatie - 2 lege reacties		

Wij danken iedereen die de moeite heeft genomen zijn of haar mening, advies, ervaring of kritische kanttekeningen met ons te delen. We hebben alle reacties doorgenomen. In dit verslag kunt u lezen wat er met de reacties is gedaan.

De ontvangen reacties zijn onder andere afkomstig van brancheorganisaties, individuele kinderopvangorganisaties die tweetalige opvang aanbieden, enkele gastouders, een GGD, het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM), en van burgers. De reacties zijn onderverdeeld in een aantal categorieën en onderwerpen. Reacties met dezelfde strekking zullen hieronder gebundeld behandeld worden.

Percentage van maximaal 50% per dag

In ongeveer één op de vier reacties wordt iets gezegd over het maximum percentage van 50% per dag, waarbinnen de andere voertaal gesproken mag worden. Het is de meeste mensen die hebben gereageerd opgevallen dat, ten opzichte van het experiment, een aanpassing is gedaan naar maximaal 50% per dag, in plaats van maximaal 50% per jaar. Niet voor iedereen is duidelijk dat deze aanpassing niet alleen geldt voor de nieuwe wettelijke mogelijkheid voor meertalige dagopvang, maar ook aangepast wordt in de bestaande wettelijke mogelijkheid voor meertalige bso.

Er wordt in de reacties een aantal keren gevraagd naar de (wetenschappelijke) onderbouwing van deze aanpassing. In sommige reacties wordt ervoor gepleit de mogelijkheid te behouden om het percentage van 50% op jaarbasis aan te kunnen tonen. Dit in verband met flexibiliteit en het beperken van administratieve lasten. De brancheorganisaties vragen aandacht te houden voor de praktische uitvoerbaarheid, ook in relatie tot het toezicht op de 50%. De praktische uitvoerbaarheid staat of valt met hoe de uitwerking van de afwijkingmogelijkheden in de algemene maatregel van bestuur eruit komt te zien, zo geven zij aan.

Reactie SZW: Deze reacties worden meegenomen bij het opstellen van de lagere regelgeving (besluit). Ook voor het ministerie van SZW is de praktische uitvoerbaarheid op basis van de lagere regelgeving belangrijk. Dit geldt ook voor het zo beperkt mogelijk houden van administratieve lasten voor de kindercentra. SZW zal de sector- en toezichtspartijen betrekken bij het opstellen van de lagere regelgeving en het besluit zal in de loop van 2023 ook voor internetconsultatie opengesteld worden.

Beperking tot de drie talen Duits, Engels en Frans

Eveneens ongeveer één vierde van de reacties raken onder andere aan de keuze voor de talen Duits, Engels en Frans. Hierbij wordt gevraagd of overwogen kan worden meer talen toe te staan. Ook de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK) geeft aan voor de toekomst graag met elkaar te willen zoeken naar mogelijkheden om ook andere talen mogelijk te maken dan alleen Engels, Frans en Duits.

Reactie SZW: Uit de reacties wordt duidelijk dat er interesse is in meertalige kinderopvang in andere talen dan Duits, Engels en Frans. Hier is het kabinet zich van bewust. Omdat de doorgaande leerlijn richting het bekostigde basisonderwijs leidend is voor de keuze van de talen waarin meertalige kinderopvang mogelijk wordt, blijft de wettelijke mogelijkheid beperkt tot deze drie talen (Duits, Engels, Frans). Dit is explicieter gemaakt in de toelichting. Voor kinderen met een andere herkomst én waarbij sprake is van specifieke omstandigheden, biedt de Wet kinderopvang

reeds mogelijkheden om mede een andere voertaal te hanteren, mits de noodzaak onderbouwd kan worden.

Het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM) heeft ook gereageerd op het wetsvoorstel. In de reactie vraagt het NJCM aandacht voor de indirecte discriminatie op grond van nationaliteit. Indirect onderscheid kan gerechtvaardigd zijn, wanneer er voor het onderscheid een zogenoemde objectieve rechtvaardiging aanwezig is (artikel 2, eerste lid, van de Algemene wet gelijke behandeling). Om van objectief gerechtvaardigd onderscheid te kunnen spreken moet er een legitiem doel zijn en moeten de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn. Het NJCM gaat in op verschillende aspecten uit de Memorie van Toelichting op dit punt.

Reactie SZW: De Memorie van Toelichting is aangepast naar aanleiding van deze reactie. De keuze voor deze vreemde talen is een beleidsmatige keuze. Hierbij wordt aangesloten op de talen welke gebruikt worden in het vroegvreemdetalenonderwijs en de pilot tweetalig primair onderwijs. In de gewijzigde Memorie van Toelichting wordt geconcludeerd dat de toegang tot meertalige kinderopvang voor alle kinderen gelijk is. Het doel van meertalige kinderopvang is het bijdragen aan het creëren van een doorgaande leerlijn waarbij aangesloten wordt op de ontwikkeling in het bekostigde primair onderwijs. Een goede taalbeheersing van de beroepskracht in de genoemde talen is noodzakelijk voor de taalontwikkeling van het kind. Om deze redenen wordt het passend geacht om ook meertalige dagopvang uitsluitend mogelijk te maken in de talen Duits, Engels of Frans aangezien het voortzetten en verder ontwikkelen van die talen in de daaropvolgende leerjaren bijdraagt aan blijvende meertaligheid.

Relatie met anderstalige opvang

In haar reactie stelt de Brancheorganisatie Kinderopvang ook een vraag over het huidige tweede lid van artikel 1.55 van de Wet kinderopvang. Dit lid biedt de mogelijkheid om, overeenkomstig een door de houder vastgestelde gedragscode, mede een andere taal als voertaal te bezigen indien de herkomst van de kinderen in specifieke omstandigheden daartoe noodzaakt.

Reactie SZW: SZW herkent dat er in de praktijk onduidelijkheid bestaat over dit lid. Dit vormt geen onderdeel van het voorliggende wetsvoorstel. SZW zal hierover eind 2023 of begin 2024 in gesprek gaan met de branchepartijen en waar nodig met voorstellen voor verduidelijking komen.

Taaleisen voor medewerkers op meertalige groepen en andere nadere voorwaarden

In een vierde van de reacties op de internetconsultatie wordt onder meer ingegaan op de taaleisen. Het betreft hier twee eisen.

1. De generieke taaleis Nederlands 3F (of B2), die per 1-1-2025 gaat gelden voor alle pedagogisch medewerkers in de kinderopvang. In meerdere reacties wordt aangegeven dat deze eis knelt voor het personeel dat op een meertalige groep uitsluitend Duits, Engels of Frans spreekt.
2. De tweede eis betreft het taalniveau B2 voor Duits, Engels, of Frans voor een beroepskracht meertalige kinderopvang. In enkele reacties op de internetconsultatie wordt aangegeven dat er onduidelijkheid bestaat over hoe het taalniveau B2 voor de mondelinge taalvaardigheid aantoonbaar gemaakt kan worden, zeker voor medewerkers met buitenlandse diploma's.

Reactie SZW: De taaleisen zullen vorm krijgen op het niveau van de Regeling Wet kinderopvang. De beoogde inwerkingtreding van het besluit en de regeling is gelijktijdig aan de inwerkingtreding van het wetsvoorstel. Naar de betreffende opmerkingen uit de internetconsultatie zal gekeken worden bij het uitwerken van de regeling.

Het ministerie van SZW realiseert zich dat taalniveau 3F of B2 een hoog niveau is voor beroepskrachten, zeker als zij beide talen van meertalige kinderopvang op dit niveau zouden moeten beheersen. Dit maakt het voor houders een grotere uitdaging om voldoende personeel te vinden voor de meertalige kinderopvang. Zoals is aangekondigd in de [Kamerbrief](#)¹ van 21 februari 2023 is het voornemen om hier in de Regeling Wet kinderopvang rekening mee te houden. Het

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/02/21/stand-van-zaken-implementatie-taaleis-nederlands>

voorstel is dat beroepskrachten meertalige kinderopvang, mits zij maar één taal op de groep spreken, alleen die taal op niveau 3F of B2 hoeven te beheersen. Voorwaarde hierbij is dat er wel altijd minimaal één beroepskracht is die het Nederlands op dit niveau beheerst en minimaal één beroepskracht die de andere taal (Duits, Engels of Frans) op dit niveau beheerst. Beroepskrachten op een meertalige groep dienen de andere taal wel altijd op een minimaal niveau te beheersen. Het voornemen is om een lagere taaleis (niveau A2) te stellen ten aanzien van de beheersing van de andere taal in de meertalige kinderopvang. Het doel van deze lagere eis is dat beroepskrachten onderling goed kunnen communiceren en dat zij kinderen kunnen begrijpen die nog niet beide opvangtalen voldoende machtig zijn.

Voorschoolse educatie en gastouderopvang

Een aantal binnengekomen reacties ziet op de keuze dat meertalige kinderopvang niet gegeven mag worden binnen de gastouderopvang en niet in de uren die besteed worden aan voorschoolse educatie. Er wordt in enkele reacties gevraagd of er in de toekomst ruimte kan komen voor meertalige gastouderopvang, voor gastouders die zelf tweetalig zijn en beide talen op goed niveau kunnen aanbieden. Met betrekking tot voorschoolse educatie zijn zowel reacties binnengekomen die stellen dat voorschoolse educatie niet op voorhand uitgesloten zou moeten worden van meertalige kinderopvang, als reacties waarin dit wel een goede keuze genoemd wordt. Een GGD doet het voorstel om niet alleen de uren die besteed worden aan VE uit te zonderen, maar ook Voorschoolse educatie locaties uit te zonderen van het aanbieden van meertalige kinderopvang.

Reactie SZW: De reacties hebben niet geleid tot wijzigingen in het voorstel.

- In het wetsvoorstel is voor de formulering van de uitzondering aangesloten op het Tijdelijk besluit experiment meertalige dagopvang. Hiermee sluiten we de VE-doelgroep niet uit, maar wel de uren die bedoeld zijn om kinderen vaardiger te maken in de Nederlandse taal. Dit betekent dat het mogelijk blijft dat kinderen uit de VE-doelgroep, bovenop de 16 uur voorschoolse educatie, deelnemen aan een meertalig aanbod. Het is aan een organisatie om te bepalen of dat wenselijk is.
- De belangrijkste reden om op dit moment meertalige gastouderopvang niet mogelijk te maken is dat deze opvangvorm niet is onderzocht in het experiment. Voor gastouderopvang gelden bovendien andere kwaliteitseisen dan voor centrumopvang, waardoor de wettelijke mogelijkheid voor meertalige kinderopvang niet één-op-één doorgetrokken kan worden naar gastouderopvang.